

III SESSIÓ DEL
CICLE DE QUARTETS
DE BEETHOVEN

Dissabte, 25 març 1933

PROGRAMA

I

QUARTET en *do menor*, op. 18 n.º 4

QUARTET en *sol major*, op. 18, n.º 2

Petita pausa

QUARTET en *fa menor*, op. 95

II

QUARTET en *fa major*, op. 135

CASAL DEL METGE

Exclusivament

per als inscrits a AUDICIONS INTIMES

[Nota important: Per a comoditat dels senyors assistents, aquests concerts començaran a les deu en punt, i no hi haurà més que un descans de 15 minuts, per acabar als volts de les dotze.

Inscripcions

Via Layetana, 46-5-3.ª. Telèfon 17798. Durant el concert d'avui, a la secretaria del "Casal del Metge".

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DE CAMERA,
SECCIÓ

AUDICIONS INTIMES

Curs III: 1932-1933

CONCERT CINQUÈ

CICLE DE
QUARTETS DE CORDA
DE
BEETHOVEN

SEGONA SESSIÓ

Interprets

GENZEL QUARTETT

de Leipzig

FRANZ GENZEL - I violí

GEORG HANSTEDT - II violí

ARNOLD MATZ - viola

F. WAWROWSKY - violoncel

Dijous, 23 març 1933, a les deu del vespre.

CASAL DEL METGE

PROGRAMA

I

QUARTET en *re major*, op. 18, n.º 3

- I Allegro
- II Andante con moto.
- III Allegro.
- IV Presto.

II

QUARTET en *do major*, op. 59, n.º 3

- I *Introduzione*: Andante con moto. — Allegro vivace.
- II Andante con moto, quasi Allegretto.
- III Menuetto. Grazioso.
- IV Allegro molto.

III

QUARTET en *si bemol*, op. 130

- I Adagio ma non troppo. — Allegro.
- II Presto.
- III Andante con moto, ma non troppo.
- IV *Alla danza tedesca*. — Allegro assai.
- V *Cavatina*: Adagio molto espressivo.
- VI *Finale*: Allegro.

En mig del caràcter joïós que presenta gairebé tot aquest extens Quartet. apareix la *Cavatina*, com una nota del tot apart, amb el seu to de veritable alegria corprenedora, essent de dordre només la seva curta durada.

FINALE. — ALLEGRO. — Es, com hem dit al començ, un temps afegit a darrera hora, en substitució de la Gran Fuga, i l'última pàgina de música que escriví Beethoven, en el fort dels sofriments, pocs mesos abans de morir. Per això produeix la més gran sorpresa el caràcter que presenta aquest *Allegro*, senzill, fresc i espontani, com si pertanyés a una època de juvenesa i d'alegria.

Tot és en aquest temps rítmic, clar i humorístic. El material temàtic, dividit en cadencioses frases de quatre compassos, no és objecte de combinacions ni complicats desenrotlls, sinó que l'autor es complau en jugar amb ell senzillament com si improvisés.

De la primera a la darrera nota d'aquest darrer temps, tot respira la joia del viure, i no pas, com fóra d'esperar, les misèries de la matèria física, reblada per dolors i malalties. Si amb aquesta pàgina musical prengué Beethoven comiat de l'art, ella és la darrera revelació de la puixança del seu geni.

comprendre a Beethoven que una fugà de 475 compassos era massa llarga per a un Quartet de sis temps, i, d'altra banda, que el caràcter quelcom àrid de la fuga desentonava del to general de l'obra. Aleshores Beethoven, condescendent, hi escriví el Final actual que, segons diuen, és l'últim fragment de música que composà, a les darreries de 1826, quatre mesos abans de morir.

Un sentiment de rejuenescença, de forces refetes, de nou coratge i goig de viure omplena aquesta obra, on els accents dolorosos sols hi brollen de tard en tard.

ADAGIO MA NON TROPPO. — ALLEGRO. — Diu un crític que el primer temps d'aquest Quartet és un temple hellènic, bastit amb marbre de Paros. Res no hi ha de més senzill i majestuós que l'exposició amb què comença; tot quadratura i regularitat, sembla que sols consta de línies gregues.

PRESTO. — Temps breu, amb caràcter de *Scherzo*, misteriós i fantàstic al començ; però les negrors es disolen en el ritme joganer del *trio*, i alternen ambdós ritmes fins que triomfa el segon, com si el compositor es burlés de la seva seriositat primera.

ANDANTE CON MOTO MA NON TROPPO. — Pel seu to mig-riallier mig-seriós, és un dels temps més abstractes i difícils de comprendre. La melodia duu la indicació *poco scherzoso*, cosa rara en un Andante. Constitueix un episodi graciós i riallier, on els prolífics motius joguinegen en enginyoses combinacions. Malgrat la dissemblança melòdica, ens recorda per sa forma l'*Allegretto* de la Vuitena Simfonia, i ens fa dubtar de les veritables intencions de Beethoven en compondre-ho.

ALLA DANZA TEDESCA. — ALLEGRO ASSAI. — Es un temps de transició entre els dos *Andantes*, sobre un tema de dansa popular alemanya, ple de color i alegria. Hi ha qui suposa si és un tret humorístic de Beethoven, volent parodiar algun violinista de carreró que l'hagués, en alguna ocasió, divertit amb les seves extravagàncies. Així sembla deduir-se de les variacions burlesques del tema i l'alegre final. Es curiosa l'observació que en la sonata de piano en *sol major* (op. 79) hi ha una altra dansa alemanya que comença amb la inversió del mateix tema que ara encapçala aquests temps.

Cèlebre i admirable pàgina beethoveniana, de curta durada i immensa inspiració. S'han fet d'ella comentaris per a tots els gustos; creiem que no hi calen, car sa claredat la fa assequible ja de primer antuvi. El sentiment més pregon brolla d'ella com sublim pregària, que sembla enlairar-se dolçament sobre les misèries de la vida.

QUARTET TERCER

En *Re major*

Op. 18, n.º 3

Es el tercer dels sis Quartets que enclou l'obra 18, però, malgrat dur aquest nombre d'ordre diuen que és el primer Quartet que Beethoven escrigué per a instruments de corda. Sinó que el mateix autor, quan acoblà les sis obres compostes d'una sola vegada per a donar-les al seu editor, les posà en aquest ordre, que ens creiem, per tant, obligats a respectar. I verament ens apar aquest Quartet com el menys característic en l'estil de Beethoven i un dels més influïts per l'estil mozartí, així en la melodia com en la faísó de tractar els instruments, car el primer violí es destaca sovint i domina el conjunt, mentre que els altres tres instruments s'encarreguen més aviat de formar el teixit harmònic.

La color d'aquesta obra és ben diferent de l'anterior (quartet segon), car deixant el caràcter viu i animat que trobarem en aquell, pren més aviat els tons placívols d'un idihi com si volgués cantar les meravelles de la natura. I sempre dins d'aquest caràcter, els dos primers temps revesteixen una forma més tranquil·la, en tant que els dos últims són més rublerts de foc i d'alegria.

ALLEGRO. — Apar fortament influït del Quartet en *re* de Mozart. Dels dos temes cabdals que conté, el primer sembla l'esplai efusiu d'una ànima rublerta de tendresa, i el segon pren més el caràcter d'esglai o inquietud, sempre dins un ambient placívol.

ANDANTE CON MOTO. — Es, de tots quatre, el temps més beethovenià, sobrepujant tant per la forma com per la durada els *andantes* característics de Haydn i Mozart. La melodia principal brolla ací dolça i tendra com el noble sentiment de l'ànima adolorida, fent d'aquest fragment una pàgina força inspirada, sinó tan pregon com altres temps lents del mateix autor.

ALLEGRO.—També influït de Mozart, no pren, amb tot, com en les obres d'aquest, el nom de *Minuet* o *Scherzo*. Però la seva forma denota una certa semblança amb aquests típics temps, començant la primera part en major, de to un xic ombrívol, seguint el trio en menor, de molt curta durada, i tornant al major, però escrit de cap i de nou, contra l'habitud, i transportada ara la melodia a les regions més altes del violí.

PRESTO.—El final és un temps molt viu que corona l'obra com una franca riallada, de melodia joganera i humorística, desenrotllada amb exquisida gràcia.

Aquest moviment rapidíssim és començat pel primer violí sol, afegint-s'hi, tot seguit, el segon en terceres, i després els altres dos instruments.

Tot aquest temps té un caient de l'estil d'Haydn, música franca i senzilla, de trets generalment breus, rublerta d'alegria, que si en algun moment és trencada per qualche pensament més pregon, tot seguit torna a esclatar en franca riallada, restablint l'alegria del començament.

QUARTET NOVÈ

En *Do major*

Op. 59, n.º 3

Acostumen a donar-li el sobrenom de *Quartet Heroic*, i li és assignat, entre la música de cambra, el mateix lloc que ocupa la *Heroica* entre les Simfonies. Però aquesta qualificació no pot referir-se als dos temps centrals, sinó tant sols a part del primer temps i al final, veritablement èpic, que constitueix una de les pàgines més valentes de la sèrie de Quartets.

INTRODUZIONE: ANDANTE CON MOTO.—ALLEGRO VIVACE.—Per primera vegada en els seus Quartets, posa Beethoven davant del primer temps (*Allegro vivace*) una curta *Introducció*, de moviment pausat, forma de la qual se servirà així mateix en gairebé tots els Quartets següents. Aquesta Introducció és formada ací per unes senzilles harmonies, que fan els quatre instruments en notes sostingudes i molt dolces, sempre aixamplant-se i esmaltades sols, de tant en tant, per un breu dibuix en forma de grupet.

El conjunt ens dona un ambient d'ensomni i vagarositat. En els 29 compassos que dura aquest *Andante* d'introducció, les rares modulacions prenen un marcat caràcter místic:

sembla que veiem Beethoven en la nit de la seva solitud, concentrat en l'íntim del seu ésser i endinzat en pregones meditacions, com esbrinant el misteri de l'existència. De sobte brolla una idea: la meditació d'abans va convertint-se en resolució, en desig d'acció, i aleshores esclata l'*Allegro vivace*, amb una rítmica i apassionada melodia plena de vida i delit, dominant tot el temps i produint grandíols efecte.

ANDANTE CON MOTO QUASI ALLEGRETTO.—La música canvia de caràcter, prenent un caient més sever. Ve a ésser una mena de pastoral, però d'accents tristos i ombrívols, com un cant camperol de països emboirats. La primera frase més clara i radiant, plena de dolç encís, s'esvaeix després en una mar de tristeses i negrors, sols il·luminades de tant en tant, per algun raig de llum fugisser, fins que la melodia primitiva ve a intervenir definitivament i esclarir-ho tot.

MENUETT GRAZIOSO.—Ací torna Beethoven a l'antiga forma del *minuet*, amb un que qualifica de *graciós* i recorda força els d'Haydn per la frescor de la melodia. Es un temps tranquil i rialler, escrit, sens dubte, més que res amb la idea de preparar un marcat contrast amb la grandiosa pàgina que segueix.

ALLEGRO MOLTO.—Fent altra volta un canvi sobtat, pren la música tot diferent caràcter, i de la placidesa anterior, passem tot seguit a un temps grandíol, d'empenta i caràcter èpics, ço que sembla motivar la denominació de "*Quartet heroic*", donada per alguns a aquesta obra. No dubtaríem a afirmar que entre tot el que escrigué Beethoven, poques pàgines trobaríem en què del començ a la fi es sostingui un tan impetuós entusiasme, tanta grandiositat de concepció i riquesa de desenrotllament que el fan verament insuperable.

QUARTET TRETZÈ

En *Si bemol*

Op. 130

Segon dels grans Quartets de la darrera forma beethoveniana. Escrit l'any 1825, és de proporcions considerables, car consta de sis temps i es desenrotlla en un ambient de gaia benaurança, car Beethoven l'escriu sortint d'una malaltia, amb gran delit i content d'ànima. En un principi, era encara més llarg; car el temps final era constituït per la gran Fuga que avui forma l'op. 133. L'editor féu

III SESSIÓ DEL
CICLE DE QUARTETS
DE BEETHOVEN

Dissabte, 25 març 1933

PROGRAMA

I

QUARTET en *do menor*, op. 18 n.º 4

QUARTET en *sol major*, op. 18, n.º 2

Petita pausa

QUARTET en *fa menor*, op. 95

II

QUARTET en *fa major*, op. 135

CASAL DEL METGE

Exclusivament

per als inscrits a AUDICIONS INTIMES

[Nota important: Per a comoditat dels senyors assistents, aquests concerts començaran a les deu en punt, i no hi haurà més que un descans de 15 minuts, per acabar als volts de les dotze.

Inscripcions

Via Layetana, 46-5-3.ª. Telèfon 17798. Durant el concert d'avui, a la secretaria del "Casal del Metge".

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DE CAMERA,

SECCIÓ

AUDICIONS INTIMES

Curs III: 1932-1933

CONCERT CINQUÈ

CICLE DE
QUARTETS DE CORDA
DE
BEETHOVEN

SEGONA SESSIÓ

Intèrprets

GENZEL QUARTETT

de Leipzig

FRANZ GENZEL - I violí

GEORG HANSTEDT - II violí

ARNOLD MATZ - viola

F. WAWROWSKY - violoncel

Dijous, 23 març 1933, a les deu del vespre.

CASAL DEL METGE

PROGRAMA

I

QUARTET en *re major*, op. 18, n.º 3

- I Allegro
- II Andante con moto.
- III Allegro.
- IV Presto.

II

QUARTET en *do major*, op. 59, n.º 3

- I *Introduzione*: Andante con moto. — Allegro vivace.
- II Andante con moto, quasi Allegretto.
- III Menuetto. Grazioso.
- IV Allegro molto.

III

QUARTET en *si bemol*, op. 130

- I Adagio ma non troppo. — Allegro.
- II Presto.
- III Andante con moto, ma non troppo.
- IV *Alla danza tedesca*. — Allegro assai.
- V *Cavatina*: Adagio molto espressivo.
- VI *Finale*: Allegro.

En mig del caràcter joíós que presenta gairebé tot aquest extens Quartet, apareix la *Cavatina*, com una nota del tot apart, amb el seu to de veritable alegria corprenedora, essent de dordre només la seva curta durada.

FINALE. — ALLEGRO. — Es, com hem dit al començ, un temps afegit a darrera hora, en substitució de la Gran Fuga, i l'última pàgina de música que escriví Beethoven, en el fort dels sofriments, pocs mesos abans de morir. Per això produeix la més gran sorpresa el caràcter que presenta aquest *Allegro*, senzill, fresc i espontani, com si pertanyés a una època de joventesa i d'alegria.

Tot és en aquest temps rítmic, clar i humorístic. El material temàtic, dividit en cadencioses frases de quatre compassos, no és objecte de combinacions ni complicats desenrotlls, sinó que l'autor es complau en jugar amb ell senzillament com si improvisés.

De la primera a la darrera nota d'aquest darrer temps, tot respira la joia del viure, i no pas, com fóra d'esperar, les misèries de la matèria física, reblada per dolors i malalties. Si amb aquesta pàgina musical prengué Beethoven comiat de l'art, ella és la darrera revelació de la puixança del seu geni.

comprendre a Beethoven que una fuga de 475 compassos era massa llarga per a un Quartet de sis temps, i d'altra banda, que el caràcter quelcom àrid de la fuga desentonava del to general de l'obra. Aleshores Beethoven, condescendent, hi escriví el Final actual que, segons diuen, és l'últim fragment de música que composà, a les darreries de 1826, quatre mesos abans de morir.

Un sentiment de rejuenescença, de forces refetes, de nou coratge i goig de viure omplena aquesta obra, on els accents dolorosos sols hi brollen de tard en tard.

ADAGIO MA NON TROPPO. — ALLEGRO. — Diu un crític que el primer temps d'aquest Quartet és un temple hellènic, bastit amb marbre de Paros. Res no hi ha de més senzill i majestuos que l'exposició amb què comença; tot quadratura i regularitat, sembla que sols consta de línies gregues.

PRESTO. — Temps breu, amb caràcter de *Scherzo*, misteriós i fantàstic al començ; però les negrors es disolen en el ritme joganer del *trio*, i alternen ambdós ritmes fins que triomfa el segon, com si el compositor es burlés de la seva seriositat primera.

ANDANTE CON MOTO MA NON TROPPO. — Pel seu to mig-rialller mig-seriós, és un dels temps més abstractes i difícils de comprendre. La melodia duu la indicació *poco scherzoso*, cosa rara en un Andante. Constitueix un episodi graciós i rialler, on els prolífics motius joguinegen en enginyoses combinacions. Malgrat la dissemblança melòdica, ens recorda per sa forma l'*Allègretto* de la Vuitena Simfonia, i ens fa dubtar de les veritables intencions de Beethoven en compendre-ho.

ALLA DANZA TEDESCA. — ALLEGRO ASSAI. — Es un temps de transició entre els dos *Andantes*, sobre un tema de dansa popular alemanya, ple de color i alegria. Hi ha qui suposa si és un tret humorístic de Beethoven, volent parodiar algun violinista de carreró que l'hagués, en alguna ocasió, divertit amb les seves extravagàncies. Així sembla deduir-se de les variacions burlesques del tema i l'alegre final. Es curiosa l'observació que en la sonata de piano en *sol major* (op. 79) hi ha una altra dansa alemanya que comença amb la inversió del mateix tema que ara encapçala aquests temps.

Cèlebre i admirable pàgina beethoveniana, de curta durada i immensa inspiració. S'han fet d'ella comentaris per a tots els gustos; creiem que no hi calen, car sa claredat la fa assequible ja de primer antuvi. El sentiment més pregon brota d'ella com sublim pregària, que sembla enlairar-se dolçament sobre les misèries de la vida.

del mateix autor en l'obra de Beethoven. — ORQUESTRA
Quartet de sis temps, 475 compassos, 4 parts.
Quartet de sis temps, 475 compassos, 4 parts.
Quartet de sis temps, 475 compassos, 4 parts.
Quartet de sis temps, 475 compassos, 4 parts.
Quartet de sis temps, 475 compassos, 4 parts.
Quartet de sis temps, 475 compassos, 4 parts.
Quartet de sis temps, 475 compassos, 4 parts.
Quartet de sis temps, 475 compassos, 4 parts.
Quartet de sis temps, 475 compassos, 4 parts.
Quartet de sis temps, 475 compassos, 4 parts.

QUARTET TERCER

En *Re major*
Op. 18, n.º 3

Es el tercer dels sis Quartets, que enclou l'obra 18, però, malgrat dur aquest nombre d'ordre diuen que és el primer Quartet que Beethoven escrigué per a instruments de corda. Sinó que el mateix autor, quan acabà les sis obres compostes d'una sola vegada per a donar-les al seu editor, les posà en aquest ordre, que ens creiem, per tant, obligats a respectar. I verament ens apar aquest Quartet com el menys característic en l'estil de Beethoven i un dels més influïts per l'estil mozartí, així en la melodia com en la faiso de tractar els instruments, car el primer violí es destaca sovint i domina el conjunt, mentre que els altres tres instruments s'encarreguen més aviat de formar el teixit harmònic.

La color d'aquesta obra és ben diferent de l'anterior (quartet segon), car deixant el caràcter viu i animat que trobarem en aquell, pren més aviat els tons placívols d'un idilli com si volgués cantar les meravelles de la natura. I sempre dins d'aquest caràcter, els dos primers temps vesteixen una forma més tranquil·la, en tant que els dos últims són més rublerts de foc i d'alegria.

ALLEGRO. — Apar fortament influït del Quartet en *re* de Mozart. Dels dos temes cabdals que conté, el primer sembla l'esplai efusiu d'una ànima rublerta de tendresa; i el segon pren més el caràcter d'esglai o inquietud, sempre dins un ambient placívol.

ANDANTE CON MOTO. — Es, de tots quatre, el temps més beethovenià, sobrepujant tant per la forma com per la durada els *andantes* característics de Haydn i Mozart. La melodia principal brota ací dolça i tendra com el noble sentiment de l'ànima adolorida, fent d'aquest fragment una pàgina força inspirada, sinó tan pregonja com altres temps lents del mateix autor.

ALLEGRO.—També influeix de Mozart, no pren, amb tot, com en les obres d'aquest, el nom de *Minuet* o *Scherzo*. Però la seva forma denota una certa semblança amb aquests típics temps, començant la primera part en major, de to un xic ombrívol, seguint el trio en menor, de molt curta durada, i tornant al major, però escrit de cap i de nou, contra l'habitud, i transportada ara la melodia a les regions més altes del violí.

PRESTO.—El final és un temps molt viu que corona l'obra com una franca riallada, de melodia joganera i humorística, desenrotllada amb exquisida gràcia.

Aquest moviment rapidíssim és començat pel primer violí sol, afegint-s'hi, tot seguit, el segon en terceres, i després els altres dos instruments.

Tot aquest temps té un caient de l'estil d'Haydn, música franca i senzilla, de trets generalment breus, rublerta d'alegria, que si en algun moment és trencada per qualche pensament més pregon, tot seguit torna a esclatar en franca riallada, restablint l'alegria del començament.

QUARTET NOVÈ

En *Do major*

Op. 59, n.º 3

Acostumen a donar-li el sobrenom de *Quartet Heroic*, i li és assignat, entre la música de cambra, el mateix lloc que ocupa la *Heroica* entre les Simfonies. Però aquesta qualificació no pot referir-se als dos temps centrals, sinó tant sols a part del primer temps i al final, veritablement èpic, que constitueix una de les pàgines més valentes de la sèrie de Quartets.

INTRODUZIONE: ANDANTE CON MOTO.—ALLEGRO VIVACE.—Per primera vegada en els seus Quartets, posa Beethoven davant del primer temps (Allegro vivace) una curta *Introducció*, de moviment pausat, forma de la qual se servirà així mateix en gairebé tots els Quartets següents. Aquesta Introducció és formada ací per unes senzilles harmonies, que fan els quatre instruments en notes sostingudes i molt dolces, sempre aixamplant-se i esmaltades sols, de tant en tant, per un breu dibuix en forma de grupet.

El conjunt ens dóna un ambient d'ensomni i vagarositat. En els 29 compassos que dura aquest *Andante* d'introducció, les rares modulacions prenen un marcat caràcter místic:

sembla que veiem Beethoven en la nit de la seva solitud, concentrat en l'íntim del seu ésser i endinzat en pregones meditacions, com esbrinant el misteri de l'existència. De sobte brolla una idea: la meditació d'abans va convertint-se en resolució, en desig d'acció, i aleshores esclata l'*Allegro vivace*, amb una rítmica i apassionada melodia plena de vida i delit, dominant tot el temps i produint grandiosos efectes.

ANDANTE CON MOTO QUASI ALLEGRETTO.—La música canvia de caràcter, prenent un caient més sever. Ve a ésser una mena de pastoral, però d'accents tristos i ombrívols, com un cant camperol de paisos emboirats. La primera frase més clara i radiant, plena de dolç encís, s'esvaeix després en una mar de tristeses i negrors, sols il·luminades de tant en tant, per algun raig de llum fugisser, fins que la melodia primitiva ve a intervenir definitivament i esclafir-ho tot.

MENUETT GRAZIOSO.—Ací torna Beethoven a l'antiga forma del *minuet*, amb un que qualifica de *graciós* i recorda força els d'Haydn per la frescor de la melodia. És un temps tranquil i rialler, escrit, sens dubte, més que res amb la idea de preparar un marcat contrast amb la grandiosa pàgina que segueix.

ALLEGRO MOLTO.—Fent altra volta un canvi sobtat, pren la música tot diferent caràcter, i de la placidesa anterior, passem tot seguit a un temps grandios, d'empenta i caràcter èpics, ço que sembla motivar la denominació de "*Quartet heroic*", donada per alguns a aquesta obra. No dubtaríem a afirmar que entre tot el que escrigué Beethoven, poques pàgines trobaríem en què del començ a la fi es sostingui un tan impetuós entusiasme, tanta grandiositat de concepció i riquesa de desenrotllament que el fan verament insuperable.

QUARTET TRETZÈ

En *Si bemol*

Op. 130

Segon dels grans Quartets de la darrera forma beethoveniana. Escrit l'any 1825, és de proporcions considerables, car consta de sis temps i es desenrotlla en un ambient de gaia benaurança, car Beethoven l'escriu sortint d'una malaltia, amb gran delit i content d'ànima. En un principi, era encara més llarg; car el temps final era constituït per la gran Fuga que avui forma l'op. 133. L'editor féu

III SESSIÓ DEL
CICLE DE QUARTETS
DE BEETHOVEN

Dissabte, 25 març 1933

PROGRAMA

I

QUARTET en *do menor*, op. 18 n.º 4

QUARTET en *sol major*, op. 18, n.º 2

Petita pausa

QUARTET en *fa menor*, op. 95

II

QUARTET en *fa major*, op. 135

CASAL DEL METGE

Exclusivament

per als inscrits a AUDICIONS INTIMES

[Nota important: Per a comoditat dels senyors assistents, aquests concerts començaran a les deu en punt, i no hi haurà més que un descans de 15 minuts, per acabar als volts de les dotze.

Inscripcions

Via Layetana, 46-5-3.ª. Telèfon 17798. Durant el concert d'avui, a la secretaria del "Casal del Metge".

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DE CÀMERA,
SECCIÓ

AUDICIONS INTIMES

Curs III: 1932-1933

CONCERT CINQUÈ

CICLE DE
QUARTETS DE CORDA
DE
BEETHOVEN

SEGONA SESSIÓ

Intèrprets

GENZEL QUARTETT

de Leipzig

FRANZ GENZEL - I violí

GEORG HANSTEDT - II violí

ARNOLD MATZ - viola

F. WAWROWSKY - violoncel

Dijous, 23 març 1933, a les deu del vespre.

CASAL DEL METGE

PROGRAMA

I

QUARTET en *re major*, op. 18, n.º 3

- I Allegro
- II Andante con moto.
- III Allegro.
- IV Presto.

II

QUARTET en *do major*, op. 59, n.º 3

- I *Introduzione*: Andante con moto. — Allegro vivace.
- II Andante con moto, quasi Allegretto.
- III Menuetto. Grazioso.
- IV Allegro molto.

III

QUARTET en *si bemol*, op. 130

- I Adagio ma non troppo. — Allegro.
- II Presto.
- III Andante con moto, ma non troppo.
- IV *Alla danza tedesca*. — Allegro assai.
- V *Cavatina*: Adagio molto espressivo.
- VI *Finale*: Allegro.

En mig del caràcter joíós que presenta gairebé tot aquest extens Quartet. apareix la *Cavatina*, com una nota del tot apart, amb el seu to de veritable alegria corprenedora, essent de dordre només la seva curta durada.

FINALE. — ALLEGRO. — Es, com hem dit al començ, un temps afegit a darrera hora, en substitució de la Gran Fuga, i l'última pàgina de música que escriví Beethoven, en el fort dels sofriments, pocs mesos abans de morir. Per això produeix la més gran sorpresa el caràcter que presenta aquest *Allegro*, senzill, fresc i espontani, com si pertanyés a una època de juvenesa i d'alegria.

Tot és en aquest temps rítmic, clar i humorístic. El material temàtic, dividit en cadencioses frases de quatre compassos, no és objecte de combinacions ni complicats desenrotlls, sinó que l'autor es complau en jugar amb ell senzillament com si improvisés.

De la primera a la darrera nota d'aquest darrer temps, tot respira la joia del viure, i no pas, com fóra d'esperar, les misèries de la matèria física, reblada per dolors i malalties. Si amb aquesta pàgina musical prengué Beethoven comiat de l'art, ella és la darrera revelació de la puixança del seu geni.

comprendre a Beethoven que una fuga de 475 compassos era massa llarga per a un Quartet de sis temps, i, d'altra banda, que el caràcter quelcom àrid de la fuga desentonava del to general de l'obra. Aleshores Beethoven, condescendent, hi escriví el Final actual que, segons diuen, és l'últim fragment de música que composà, a les darreries de 1826, quatre mesos abans de morir.

Un sentiment de rejuenescença, de forces refetes, de nou coratge i goig de viure omplena aquesta obra, on els accents dolorosos sols hi brollen de tard en tard.

ADAGIO MA NON TROPPO. — ALLEGRO. — Diu un crític que el primer temps d'aquest Quartet és un temple hellènic, bastit amb marbre de Paros. Res no hi ha de més senzill i majestuós que l'exposició amb què comença; tot quadratura i regularitat, sembla que sols consta de línies gregues.

PRESTO. — Temps breu, amb caràcter de *Scherzo*, misteriós i fantàstic al començ; però les negrors es disolen en el ritme joganer del *trio*, i alternen ambdós ritmes fins que triomfa el segon, com si el compositor es burlés de la seva seriositat primera.

ANDANTE CON MOTO MA NON TROPPO. — Pel seu to mig-riallier mig-seriós, és un dels temps més abstractes i difícils de comprendre. La melodia duu la indicació *poco scherzoso*, cosa rara en un Andante. Constitueix un episodi graciós i rialler, on els prolífics motius joguinegen en enginyoses combinacions. Malgrat la dissemblança melòdica, ens recorda per sa forma l'*Allegretto* de la Vuitena Simfonia, i ens fa dubtar de les veritables intencions de Beethoven en compondre-ho.

ALLA DANZA TEDESCA. — ALLEGRO ASSAI. — Es un temps de transició entre els dos *Andantes*, sobre un tema de dansa popular alemanya, ple de color i alegria. Hi ha qui suposa si és un tret humorístic de Beethoven, volent parodiar algun violinista de carreró que l'hagués, en alguna ocasió, divertit amb les seves extravagàncies. Així sembla deduir-se de les variacions burlesques del tema i l'alegre final. Es curiosa l'observació que en la sonata de piano en *sol major* (op. 79) hi ha una altra dansa alemanya que comença amb la inversió del mateix tema que ara encapçala aquests temps.

Cèlebre i admirable pàgina beethoveniana, de curta durada i immensa inspiració. S'han fet d'ella comentaris per a tots els gustos; creiem que no hi calen, car sa claredat la fa assequible ja de primer antuvi. El sentiment més pregon brolla d'ella com sublim pregària, que sembla enlairar-se dolçament sobre les misèries de la vida.

QUARTET TERCER

En *Re major*

Op. 18, n.º 3

Es el tercer dels sis Quartets que enclou l'obra 18, però, malgrat dur aquest nombre d'ordre diuen que és el primer Quartet que Beethoven escrigué per a instruments de corda. Sinó que el mateix autor, quan acoblà les sis obres compostes d'una sola vegada per a donar-les al seu editor, les posà en aquest ordre, que ens creiem, per tant, obligats a respectar. I verament ens apar aquest Quartet com el menys característic en l'estil de Beethoven i un dels menys influïts per l'estil mozartí, així en la melodia com en la faiso de tractar els instruments, car el primer violí es destaca sovint i domina el conjunt, mentre que els altres tres instruments s'encarreguen més aviat de formar el teixit harmònic.

La color d'aquesta obra és ben diferent de l'anterior (quartet segon), car deixant el caràcter viu i animat que trobarem en aquell, pren més aviat els tons placívols d'un idihi com si volgués cantar les meravelles de la natura. I sempre dins d'aquest caràcter, els dos primers temps vesteixen una forma més tranquil·la, en tant que els dos últims són més rublerts de foc i d'alegria.

ALLEGRO. — Apar fortament influït del Quartet en *re* de Mozart. Dels dos temes cabdals que conté, el primer sembla l'esplai efusiu d'una ànima rublerta de tendresa, i el segon pren més el caràcter d'esglai o inquietud, sempre dins un ambient placívol.

ANDANTE CON MOTO. — Es, de tots quatre, el temps més beethovenià, sobrepujant tant per la forma com per la durada els *andantes* característics de Haydn i Mozart. La melodia principal brolla ací dolça i tendra com el noble sentiment de l'ànima adolorida, fent d'aquest fragment una pàgina força inspirada, sinó tan pregon com altres temps lents del mateix autor.

ALLEGRO.—També influït de Mozart, no pren, amb tot, com en les obres d'aquest, el nom de *Minuet* o *Scherzo*. Però la seva forma denota una certa ressemblança amb aquests típics temps, començant la primera part en major, de to un xic ombrívol, seguint el trio en menor, de molt curta durada, i tornant al major, però escrit de cap i de nou, contra l'habitud, i transportada ara la melodia a les regions més altes del violí.

PRESTO.—El final és un temps molt viu que corona l'obra com una franca riallada, de melodia joganera i humorística, desenrotllada amb exquisida gràcia.

Aquest moviment rapidíssim és començat pel primer violí sol, afegint-s'hi, tot seguit, el segon en terceres, i després els altres dos instruments.

Tot aquest temps té un caient de l'estil d'Haydn, música franca i senzilla, de trets generalment breus, rublerta d'alegria, que si en algun moment és trencada per qualche pensament més pregon, tot seguit torna a esclatar en franca riallada, restablint l'alegria del començament.

QUARTET NOVÈ

En *Do major*

Op. 59, n.º 3

Acostumen a donar-li el sobrenom de *Quartet Heroic*, i li és assignat, entre la música de cambra, el mateix lloc que ocupa la *Heroica* entre les Simfonies. Però aquesta qualificació no pot referir-se als dos temps centrals, sinó tant sols a part del primer temps i al final, veritablement èpic, que constitueix una de les pàgines més valentes de la sèrie de Quartets.

INTRODUZIONE: ANDANTE CON MOTO.—ALLEGRO VIVACE.—Per primera vegada en els seus Quartets, posa Beethoven davant del primer temps (Allegro vivace) una curta *Introducció*, de moviment pausat, forma de la qual se servirà així mateix en gairebé tots els Quartets següents. Aquesta Introducció és formada ací per unes senzilles harmonies, que fan els quatre instruments en notes sostingudes i molt dolces, sempre aixamplant-se i esmaltades sols, de tant en tant, per un breu dibuix en forma de grupet.

El conjunt ens dona un ambient d'ensomni i vagarositat. En els 29 compassos que dura aquest *Andante* d'introducció, les rares modulacions prenen un marcat caràcter místic:

sembla que veiem Beethoven en la nit de la seva solitud, concentrat en l'intim del seu ésser i endinzat en pregones meditacions, com esbrinant el misteri de l'existència. De sobte brolla una idea: la meditació d'abans va convertint-se en resolució, en desig d'acció, i aleshores esclata l'*Allegro vivace*, amb una rítmica i apassionada melodia plena de vida i delit, dominant tot el temps i produint grandios efecte.

ANDANTE CON MOTO QUASI ALLEGRETTO.—La música canvia de caràcter, prenent un caient més sever. Ve a ésser una mena de pastoral, però d'accents tristos i ombrívols, com un cant camperol de països emboirats. La primera frase més clara i radiant, plena de dolç encís, s'esvaeix després en una mar de tristeses i negrors, sols il·luminades de tant en tant, per algun raig de llum fugisser, fins que la melodia primitiva ve a intervenir definitivament i esclari-ho tot.

MENUETT GRAZIOSO.—Ací torna Beethoven a l'antiga forma del *minuet*, amb un que qualifica de *graciós* i recorda força els d'Haydn per la frescor de la melodia. Es un temps tranquil i rialler, escrit, sens dubte, més que res amb la idea de preparar un marcat contrast amb la grandiosa pàgina que segueix.

ALLEGRO MOLTO.—Fent altra volta un canvi sobtat, pren la música tot diferent caràcter, i de la placidesa anterior, passem tot seguit a un temps grandios, d'empenta i caràcter èpics, ço que sembla motivar la denominació de "*Quartet heroic*", donada per alguns a aquesta obra. No dubtaríem a afirmar que entre tot el que escrigué Beethoven, poques pàgines trobaríem en què del començ a la fi es sostingui un tan impetuós entusiasme, tanta grandiositat de concepció i riquesa de desenrotllament que el fan verament insuperable.

QUARTET TRETZÈ

En *Si bemol*

Op. 130

Segon dels grans Quartets de la darrera forma beethoviana. Escrit l'any 1825, és de proporcions considerables, car consta de sis temps i es desenrotlla en un ambient de gaia benaurança, car Beethoven l'escriu sortint d'una malaltia, amb gran delit i content d'ànima. En un principi, era encara més llarg; car el temps final era constituït per la gran Fuga que avui forma l'op. 133. L'editor féu

III SESSIÓ DEL
CICLE DE QUARTETS
DE BEETHOVEN

Dissabte, 25 març 1933

PROGRAMA

I

QUARTET en *do menor*, op. 18 n.º 4

QUARTET en *sol major*, op. 18, n.º 2

Petita pausa

QUARTET en *fa menor*, op. 95

II

QUARTET en *fa major*, op. 135

CASAL DEL METGE

Exclusivament

per als inscrits a AUDICIONS INTIMES

[Nota important: Per a comoditat dels senyors assistents, aquests concerts començaran a les deu en punt, i no hi haurà més que un descans de 15 minuts, per acabar als volts de les dotze.

Inscripcions

Via Layetana, 46-5-3.ª. Telèfon 17798. Durant el concert d'avui, a la secretaria del "Casal del Metge".

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DE CAMERA,
SECCIÓ

AUDICIONS INTIMES

Curs III: 1932-1933

CONCERT CINQUÈ

CICLE DE
QUARTETS DE CORDA
DE
BEETHOVEN

SEGONA SESSIÓ

Intèrprets
GENZEL QUARTETT
de Leipzig

FRANZ GENZEL - I violí

GEORG HANSTEDT - II violí

ARNOLD MATZ - viola

F. WAWROWSKY - violoncel

Dijous, 23 març 1933, a les deu del vespre.

CASAL DEL METGE

PROGRAMA

I

QUARTET en *re major*, op. 18, n.º 3

- I Allegro
- II Andante con moto.
- III Allegro.
- IV Presto.

II

QUARTET en *do major*, op. 59, n.º 3

- I *Introduzione*: Andante con moto. — Allegro vivace.
- II Andante con moto, quasi Allegretto.
- III Menuetto. Grazioso.
- IV Allegro molto.

III

QUARTET en *si bemol*, op. 130

- I Adagio ma non troppo. — Allegro.
- II Presto.
- III Andante con moto, ma non troppo.
- IV *Alla danza tedesca*. — Allegro assai.
- V *Cavatina*: Adagio molto espressivo.
- VI *Finale*: Allegro.

En mig del caràcter joíós que presenta gairebé tot aquest extens Quartet, apareix la *Cavatina*, com una nota del tot apart, amb el seu to de veritable alegria corprenedora, essent de dordre només la seva curta durada.

FINALE. — ALLEGRO. — Es, com hem dit al començ, un temps afegit a darrera hora, en substitució de la Gran Fuga, i l'última pàgina de música que escriví Beethoven, en el fort dels sofriments, pocs mesos abans de morir. Per això produeix la més gran sorpresa el caràcter que presenta aquest *Allegro*, senzill, fresc i espontani, com si pertanyés a una època de juvenesa i d'alegria.

Tot és en aquest temps rítmic, clar i humorístic. El material temàtic, dividit en cadencioses frases de quatre compassos, no és objecte de combinacions ni complicats desenrotlls, sinó que l'autor es complau en jugar amb ell senzillament com si improvisés.

De la primera a la darrera nota d'aquest darrer temps, tot respira la joia del viure, i no pas, com fóra d'esperar, les misèries de la matèria física, reblada per dolors i malalties. Si amb aquesta pàgina musical prengué Beethoven comiat de l'art, ella és la darrera revelació de la puixança del seu geni.

comprendre a Beethoven que una fugà de 475 compassos era massa llarga per a un Quartet de sis temps, i, d'altra banda, que el caràcter quelcom àrid de la fuga desentonava del to general de l'obra. Aleshores Beethoven, condescendent, hi escriví el Final actual que, segons diuen, és l'últim fragment de música que composà, a les darreries de 1826, quatre mesos abans de morir.

Un sentiment de rejuenescença, de forces refetes, de nou coratge i goig de viure omplena aquesta obra, on els accents dolorosos sols hi brollen de tard en tard.

ADAGIO MA NON TROPPO. — ALLEGRO. — Diu un crític que el primer temps d'aquest Quartet és un temple hellènic, bastit amb marbre de Paros. Res no hi ha de més: senzill i majestuós que l'exposició amb què comença; tot quadratura i regularitat, sembla que sols consta de línies gregues.

PRESTO. — Temps breu, amb caràcter de *Scherzo*, misteriós i fantàstic al començ; però les negrors es disolen en el ritme joganer del *trio*, i alternen ambdós ritmes fins que triomfa el segon, com si el compositor es burlés de la seva seriositat primera.

ANDANTE CON MOTO MA NON TROPPO. — Pel seu to mig-riallier mig-seriós, és un dels temps més abstractes i difícils de comprendre. La melodia duu la indicació *poco scherzoso*, cosa rara en un Andante. Constitueix un episodi graciós i rialler, on els prolífics motius joguinegen en enginyoses combinacions. Malgrat la dissemblança melòdica, ens recorda per sa forma l'*Allegretto* de la Vuitena Simfonia, i ens fa dubtar de les veritables intencions de Beethoven en compondre-ho.

ALLA DANZA TEDESCA. — ALLEGRO ASSAI. — Es un temps, de transició entre els dos *Andantes*, sobre un tema de dansa popular alemanya, ple de color i alegria. Hi ha qui suposa si és un tret humorístic de Beethoven, volent parodiar algun violinista de carreró que l'hagués, en alguna ocasió, divertit amb les seves extravagàncies. Així sembla deduir-se de les variacions burlesques del tema i l'alegre final. Es curiosa l'observació que en la sonata de piano en *sol major* (op. 79) hi ha una altra dansa alemanya que comença amb la inversió del mateix tema que ara encapçala aquests temps.

Cèlebre i admirable pàgina beethoveniana, de curta durada i immensa inspiració. S'han fet d'ella comentaris per a tots els gustos; creiem que no hi calen, car sa claredat la fa assequible ja de primer antuvi. El sentiment més pregon brolla d'ella com sublim pregària, que sembla enlairar-se dolçament sobre les misèries de la vida.

QUARTET TERCER

En *Re major*

Op. 18, n.º 3

Es el tercer dels sis Quartets que enclou l'obra 18, però, malgrat dur aquest nombre d'ordre diuen que és el primer Quartet que Beethoven escrigué per a instruments de corda. Sinó que el mateix autor, quan acoblà les sis obres compostes d'una sola vegada per a donar-les al seu editor, les posà en aquest ordre, que ens creiem, per tant, obligats a respectar. I verament ens apar aquest Quartet com el menys característic en l'estil de Beethoven i un dels més influits per l'estil mozartià, així en la melodia com en la faiso de tractar els instruments, car el primer violí es destaca sovint i domina el conjunt, mentre que els altres tres instruments s'encarreguen més aviat de formar el teixit harmònic.

La color d'aquesta obra és ben diferent de l'anterior (quartet segon), car deixant el caràcter viu i animat que trobarem en aquell, pren més aviat els tons placívols d'un idil·li com si volgués cantar les meravelles de la natura. I sempre dins d'aquest caràcter, els dos primers temps vesteixen una forma més tranquil·la, en tant que els dos últims són més rublerts de foc i d'alegria.

ALLEGRO. — Apar fortament influït del Quartet en *re* de Mozart. Dels dos temes cabdals que conté, el primer sembla l'esplai efusiu d'una ànima rublerta de tendresa, i el segon pren més el caràcter d'esglai o inquietud, sempre dins un ambient placívol.

ANDANTE CON MOTO. — Es, de tots quatre, el temps més beethovenià, sobrepujant tant per la forma com per la durada els *andantes* característics de Haydn i Mozart. La melodia principal brolla ací dolça i tendra com el noble sentiment de l'ànima adolorida, fent d'aquest fragment una pàgina força inspirada, sinó tan pregon com altres temps lents del mateix autor.

ALLEGRO.—També influït de Mozart, no pren, amb tot, com en les obres d'aquest, el nom de *Minuet* o *Scherzo*. Però la seva forma denota una certa semblança amb aquests típics temps, començant la primera part en major, de to un xic ombrívol, seguint el trio en menor, de molt curta durada, i tornant al major, però escrit de cap i de nou, contra l'habitud, i transportada ara la melodia a les regions més altes del violí.

PRESTO.—El final és un temps molt viu que corona l'obra com una franca riallada, de melodia joganera i humorística, desenrotllada amb exquisida gràcia.

Aquest moviment rapidíssim és començat pel primer violí sol, afegint-s'hi, tot seguit, el segon en terceres, i després els altres dos instruments.

Tot aquest temps té un caient de l'estil d'Haydn, música franca i senzilla, de trets generalment breus, rublerta d'alegria, que si en algun moment és trencada per qualche pensament més pregon, tot seguit torna a esclatar en franca riallada, restablint l'alegria del començament.

QUARTET NOVÈ

En *Do major*

Op. 59, n.º 3

Acostumen a donar-li el sobrenom de *Quartet Heroic*, i li és assignat, entre la música de cambra, el mateix lloc que ocupa la *Heroica* entre les Simfonies. Però aquesta qualificació no pot referir-se als dos temps centrals, sinó tant sols a part del primer temps i al final, veritablement èpic, que constitueix una de les pàgines més valentes de la sèrie de Quartets.

INTRODUZIONE: ANDANTE CON MOTO.—ALLEGRO VIVACE.—Per primera vegada en els seus Quartets, posa Beethoven davant del primer temps (Allegro vivace) una curta *Introducció*, de moviment pausat, forma de la qual se servirà així mateix en gairebé tots els Quartets següents. Aquesta introducció és formada ací per unes senzilles harmonies, que fan els quatre instruments en notes sostingudes i molt dolces, sempre aixamplant-se i esmaltades sols, de tant en tant, per un breu dibuix en forma de grupet.

El conjunt ens dona un ambient d'ensomni i vagarositat. En els 29 compassos que dura aquest *Andante* d'introducció, les rares modulacions prenen un marcat caràcter místic:

sembla que veiem Beethoven en la nit de la seva solitud, concentrat en l'intim del seu ésser i endinzat en pregones meditacions, com esbrinant el misteri de l'existència. De sobte brolla una idea: la meditació d'abans va convertint-se en resolució, en desig d'acció, i aleshores esclata l'*Allegro vivace*, amb una rítmica i apassionada melodia plena de vida i delit, dominant tot el temps i produint grandiosos efectes.

ANDANTE CON MOTO QUASI ALLEGRETTO.—La música canvia de caràcter, prenent un caient més sever. Ve a ésser una mena de pastoral, però d'accents tristos i ombrívols, com un cant camperol de països emboirats. La primera frase més clara i radiant, plena de dolç encís, s'esvaeix després en una mar de tristeses i negrors, sols il·luminades de tant en tant, per algun raig de llum fugisser, fins que la melodia primitiva ve a intervenir definitivament i esclari-ho tot.

MENUETT GRAZIOSO.—Ací torna Beethoven a l'antiga forma del *minuet*, amb un que qualifica de *graciós* i recorda força els d'Haydn per la frescor de la melodia. Es un temps tranquil i rialler, escrit, sens dubte, més que res amb la idea de preparar un marcat contrast amb la grandiosa pàgina que segueix.

ALLEGRO MOLTO.—Fent altra volta un canvi sobtat, pren la música tot diferent caràcter, i de la placidesa anterior, passem tot seguit a un temps grandios, d'empenta i caràcter èpic, ço que sembla motivar la denominació de "*Quartet heroic*", donada per alguns a aquesta obra. No dubtaríem a afirmar que entre tot el que escrigué Beethoven, poques pàgines trobaríem en què del començ a la fi es sostingui un tan impetuós entusiasme, tanta grandiositat de concepció i riquesa de desenrotllament que el fan verament insuperable.

QUARTET TRETZÈ

En *Si bemol*

Op. 130

Segon dels grans Quartets de la darrera forma beethoviana. Escrit l'any 1825, és de proporcions considerables, car consta de sis temps i es desenrotlla en un ambient de gaia benaurança, car Beethoven l'escriu sortint d'una malaltia, amb gran delit i content d'ànima. En un principi, era encara més llarg; car el temps final era constituït per la gran Fuga que avui forma l'op. 133. L'editor féu